

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.09.2019
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	Hetkel kehtiv
Avaldamismärge:	RT I, 19.03.2019, 93

Täiskasvanute koolituse seadus

Vastu võetud 18.02.2015
[RT I, 23.03.2015, 5](#)
 jõustumine 01.07.2015

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
02.06.2015	RT I, 10.06.2015, 9	01.07.2015
20.02.2019	RT I, 19.03.2019, 12	01.09.2019

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Seaduse reguleerimisala

- (1) Täiskasvanute koolituse seadusega sätestatakse täiskasvanuhariduse valdkonna juhtimise alused, täienduskoolitusasutuse pidamise ja täienduskoolituse läbiviimise nõuded, õppija õigus õppepuhkusele, täienduskoolituse rahastamise alused ning riiklik ja haldusjärelevalve.
- (2) Täiskasvanute koolitus jaguneb tasemeõppeks ja täienduskoolituseks.
- (3) Tasemeõppe korraldamist reguleerivad põhikooli- ja gümnaasiumiseadus, kutseõppeasutuse seadus, kõrgharidusseadus ning erakooliseadus.
[\[RT I, 19.03.2019, 12- jõust. 01.09.2019\]](#)
- (4) Täienduskoolitus on väljaspool tasemeõpet õppekava alusel toimuv eesmärgistatud ja organiseeritud õpetegevus.
- (5) Käesolevat seadust kohaldatakse täienduskoolitust läbiviivale eraõiguslikule juriidilisele isikule, avalik-õiguslikule juriidilisele isikule, riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutusele või füüsilisele isikule, kui tal on seaduses sätestatud kohustus taotleda täienduskoolituse läbiviimiseks tegevusluba või kui ta on esitanud majandustegevusteate täienduskoolituse läbiviimiseks (edaspidi *täienduskoolitusasutuse pidaja*).
- (6) Käesolevas seaduses reguleeritud eraõigusliku juriidilise isiku ja füüsilise isiku majandustegevuse alustamisele, teostamisele ja lõppemisele kohaldatakse majandustegevuse seadustiku üldosa seadust, võttes arvesse käesolevas seaduses sätestatud erisusi. Majandustegevuse seadustiku üldosa seaduses ning käesolevas seaduses majandustegevuse teate esitamise, täienduskoolituse läbiviimise ja teabe avalikustamise, andmete muutmise teatamise ning majandustegevusest loobumise kohta sätestatud kohaldatakse avalik-õigusliku juriidilise isiku ning riigi- ja kohaliku omavalitsuse täienduskoolitusasutuse kohta niivõrd, kuivõrd selle eripärast ei tulene teisiti.
- (7) Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seadust, võttes arvesse käesolevas seaduses sätestatud erisusi.

§ 2. Täiskasvanuhariduse valdkonna juhtimine ja arendamine

- (1) Haridus- ja Teadusministeeriumi ülesanne täiskasvanuhariduse valdkonnas on riikliku hariduspoliitika põhimõtete ja eesmärkide kavandamine ja rakendamine, hariduspoliitika teostamiseks vajaliku õigusruumi arendamine ning hariduspoliitika rakendamise eesmärgipärasuse ja järjepidevuse tagamine. Lisaks tagab Haridus- ja Teadusministeerium hariduspoliitika efektiivseks rakendamiseks koolitusvajaduse analüüsimise ja hindamise.

(2) Täiskasvanuhariduse Nõukogu on nõuandev kogu, kuhu kuuluvad asjassepuutuvate ministeeriumide, täienduskoolitusasutuste, tasemeõppeasutuste, tööandjate ja töötajate esindusorganisatsioonide ning teiste täiskasvanuhariduse valdkonnas tegutsevate asutuste ja isikute esindajad. Täiskasvanuhariduse Nõukogu moodustab ja selle töökorra kinnitab valdkonna eest vastutav minister käskkirjaga.

(3) Täiskasvanuhariduse Nõukogu:

- 1) nõustab Haridus- ja Teadusministeeriumi ning teisi osapooli täiskasvanuhariduse valdkonna strateegilise planeerimise, rahastamise ja korraldamise küsimustes;
- 2) osaleb valdkonda puudutavate arengukavade koostamisel ning nende täitmise jälgimisel;
- 3) annab eksperdihinnanguid ja vahendab Täiskasvanuhariduse Nõukogus esindatud organisatsioonide seisukohti valdkonna kohta.

2. peatükk

Nõuded täienduskoolitusasutuse pidamisele

§ 3. Majandustegevusteate esitamine

(1) Täienduskoolitusasutuse pidajana tegutsemiseks esitab täienduskoolituse läbiviija majandustegevusteate, kui tal ei ole seadusega ette nähtud kohustust taotleda täienduskoolituse läbiviimiseks tegevusluba.

(2) Majandustegevusteate täienduskoolituse läbiviimiseks sisaldab lisaks majandustegevuse seadustiku üldosa seaduses sätestatud loetelu käesoleva seaduse § 9 lõike 1 alusel kehtestatud täienduskoolituse õppekavariühmadest (edaspidi *täienduskoolituse õppekavarühm*), milles täienduskoolitust läbi viiakse.

§ 4. Täienduskoolitusasutuse nimi

(1) Täienduskoolitusasutuse pidaja, kes viib läbi üksnes täienduskoolitust, ei tohi täienduskoolitusasutuse nimes mingil viisil viidata tasemeõppe läbiviimise võimalusele.

(2) Sõna „rahvaulikool” võib oma nimes kasutada üksnes täienduskoolitusasutus, millel on kindel tegevuskoht ja mis pakub pidevalt täienduskoolitust vähemalt kolmes täienduskoolituse õppekavariühmas.

§ 5. Täienduskoolitusasutuse veebileht

Täienduskoolitusasutuse pidaja on kohustatud pidama täienduskoolituse teabe avalikustamiseks veebilehte.

§ 6. Täienduskoolitusasutuse pidajana täienduskoolituse läbiviimise peatamise, keelamise ning täienduskoolituse läbiviimisest loobumise erisused

(1) Täienduskoolitusasutuse pidajale kehtestatud majandustegevuse nõuete olulise rikkumise korral võib Haridus- ja Teadusministeerium haldusaktiga peatada või keelata täienduskoolituse läbiviimise täienduskoolitusasutuse pidajana. Kui Haridus- ja Teadusministeerium annab täienduskoolituse läbiviimise peatamise või keelamise haldusakti või teeb ettekirjutuse, mille järgimata jätmine võib kaasa tuua täienduskoolituse läbiviimise peatamise või keelamise haldusakti andmise, avaldab Haridus- ja Teadusministeerium haldusakti resolutsiooni ja põhjendused osas, mille avaldamiseks on avalik huvi, haldusmenetluse seaduse §-s 31 sätestatud korras ning oma veebilehel.

(2) Täienduskoolituse läbiviimisest loobumisele kohaldatakse majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse §-s 34 sätestatud. Täienduskoolituse läbiviimisest täielikult loobunuks loetakse ka täienduskoolitusasutuse pidaja, kes ei ole täitnud käesoleva seaduse § 8 lõikes 5 sätestatud andmete esitamise kohustust kuue kuu möödumisel selle kohustuse täitmise tähtaja lõppemisest arvates.

3. peatükk

Täienduskoolituse läbiviimine ja teabe avalikustamine

§ 7. Täienduskoolituse õppekorraldus ja täienduskoolitusasutuse tegevuse kvaliteedi tagamise alused

(1) Täienduskoolitusasutuse pidaja kehtestab täienduskoolituse õppekorralduse alused ja täienduskoolitusasutuse tegevuse kvaliteedi tagamise alused.

(2) Täienduskoolituse õppekorralduse alustes sätestatakse õppijate täienduskoolitusele vastuvõtu ja koolituselt väljaarvamise tingimused ja kord ning täienduskoolituse eest õppetasu maksmise, sellest vabastamise ja selle tagastamise tingimused ja kord ning teised õppe korraldamiseks olulised tingimused.

(3) Täienduskoolitusasutuse tegevuse kvaliteedi tagamise alustes sätestatakse vähemalt täienduskoolituse õppekavade, täienduskoolituskursusega seotud täiskasvanute koolitajate ja õppekeskkonna kvaliteedi tagamise tingimused ja kord ning täienduskoolituse kohta tagasiside kogumise kord.

§ 8. Täienduskoolitusasutust käsitleva teabe avalikustamine

(1) Täienduskoolitusasutuse pidaja avalikustab Eesti Hariduse Infosüsteemi (edaspidi *hariduse infosüsteem*) kaudu täienduskoolitusasutuse õppekavarühmad, milles täienduskoolitust läbi viiakse, täienduskoolituse läbiviimise tegevusloa väljaandmise aluseks olnud õppekavad, tegevusloa andmed, asutuse kontaktandmed ja veebilehe aadressi.

(2) Täienduskoolitusasutuse pidaja avalikustab oma veebilehel täienduskoolituse õppekorralduse alused, täienduskoolituse õppekavad, täienduskoolituskursusega seotud täiskasvanute koolitajate nimed koos nende kompetentsust tõendava kvalifikatsiooni, õpi- või töökogemuse kirjeldusega, loakohustusega täienduskoolituse läbiviimiseks antud tegevusloa andmed ning täienduskoolitusasutuse tegevuse kvaliteedi tagamise alused.

(3) Täienduskoolitusasutuse pidaja loob võimalused käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud dokumentidega tutvumiseks täienduskoolitusasutuses.

(4) Täienduskoolitusasutuse pidaja ei pea avalikustama või tutvumiseks kättesaadavaks tegema õppekavasid ja nendega seotud täiskasvanute koolitajate andmeid, kui õppekava on lepingu alusel välja töötatud üksnes lepingus määratletud isikute koolitamiseks.

(5) Täienduskoolitusasutuse pidaja teeb iga aasta 31. märtsiks hariduse infosüsteemi kaudu kättesaadavaks Eesti Vabariigi haridusseaduse § 36⁶ lõike 3² alusel kehtestatud ministri määruises sätestatud tegevusnäitajad eelmise kalendriaasta kohta.

(6) Täienduskoolitusasutuse pidaja peab tagama, et käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud andmete õigsus on dokumentaalselt tõendatav.

§ 9. Täienduskoolituse standard ja täienduskoolituse õppekava

(1) [Valdkonna eest vastutav minister](#) kehtestab määruisega täienduskoolituse standardi, milles sätestatakse täienduskoolituse õppekava nõuded, täienduskoolituse läbimist ja selles osalemist tõendavate dokumentide nõuded ning täienduskoolituse õppekavarühmade loetelu.

(2) Täienduskoolitust viiakse läbi täienduskoolitusasutuse pidaja kinnitatud täienduskoolituse õpiväljundipõhise õppekava ja täienduskoolituse õppekorralduse aluste kohaselt.

(3) Täienduskoolituse õppekava maht määratakse akadeemilistes tundides. Üks akadeemiline tund vastab 45 minutile.

§ 10. Õppekeskkond

Täienduskoolitusasutuse õppekeskkond peab olema piisav täienduskoolituse läbiviimiseks ning õppekava eesmärkide ja õpiväljundite saavutamiseks. Täienduskoolitusasutuse pidaja kirjeldab täienduskoolituse õppekavas õppekeskkonda, kus täienduskoolitust läbi viiakse.

§ 11. Täiskasvanute koolitaja

(1) Täiskasvanute koolitaja on käesoleva seaduse tähenduses spetsialist, kes sihipäraselt loodud õpisisuolukorras toetab täiskasvanud inimeste õppimist ja enesearendust.

(2) Täienduskoolituse läbiviimiseks tagab täienduskoolitusasutuse pidaja õppe eesmärkide ja õpiväljundite saavutamiseks vajaliku arvu õppekavas kirjeldatud kvalifikatsiooni, õpi- või töökogemusega koolitajate olemasolu.

§ 12. Täienduskoolituse olulistest tingimustest teavitamine

(1) Lisaks majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse § 31 lõikes 2 sätestatule teeb täienduskoolitusasutuse pidaja täienduskoolituses osalejale ja koolituse rahastajale teatavaks vähemalt järgmised andmed ja dokumendid:

- 1) täienduskoolituse õppekava;
- 2) täienduskoolitust läbi viiva täiskasvanute koolitaja nimi ja andmed tema kvalifikatsiooni kohta;
- 3) täienduskoolituse toimumise aeg;
- 4) täienduskoolituse läbiviimise koht ja aadress;
- 5) õppemaksu suurus ja muud õpingutega kaasnevad kulud, sealhulgas õppevahendite kulud;
- 6) õppemaksu tasumise kord ja tähtaeg;
- 7) õppemaksu tagastamise alused ja kord;
- 8) vaidluste lahendamise kord.

(2) Kui täienduskoolituse tellija tellib täienduskoolitust riigihangete seaduse alusel või korraldab koolituse tellimiseks muu konkursi, viiakse täienduskoolitus läbi tellija teatavaks tehtud tingimuste kohaselt.

4. peatükk

Õppija õigus õppepuhkusele

§ 13. Õppepuhkuse taotlemine ja tasustamine

(1) Töötajale ja ametnikule (edaspidi koos *töötaja*) antakse tema taotluse ning õppeasutuse teatise alusel tasemeõppes või täienduskoolitusasutuse pidaja läbiviidavas täienduskoolituses osalemiseks õppepuhkust kuni 30 kalendripäeva kalendriaasta jooksul. Tööandja huvidest lähtuva koolituse puhul lähtutakse töölepingu seaduse § 28 lõike 2 punktis 5 või avaliku teenistuse seaduse §-s 31 sätestatust. Õppepuhkust antakse ka välisriigi samaväärses õppeasutuses tasemeõppes või täienduskoolitusel osalemiseks.

(2) Õppeasutuse teatises tehakse märge akadeemilisel puhkusel viibimise kohta. Tööandjal on õigus keelduda õppepuhkuse andmisest selle õppekava läbimiseks või lõpetamiseks, mille alusel toimuvad õpingud on peatunud akadeemilise puhkuse tõttu.

(3) Tasemeõppes ja tööalase enesetäiendamise eesmärgil täienduskoolituses osalemiseks antud õppepuhkuse ajal makstakse töötajale keskmist kalendripäevapõhist õppepuhkusetasu 20 kalendripäeva eest töölepingu seaduse § 29 lõike 8 alusel kehtestatud korras.

(4) Tasemeõppe lõpetamiseks antakse täiendavalt õppepuhkust 15 kalendripäeva, mille eest makstakse töölepingu seaduse § 29 lõike 5 kohaselt kehtestatud töötasu alammäära alusel arvatud õppepuhkusetasu. Puhkusetasu arvutamisel korrutatakse õppepuhkuse päevade arv töötasu alammäära alusel arvatud ühe kuu keskmise kalendripäeva õppepuhkusetasu määraga. Ühe kuu keskmise kalendripäeva õppepuhkusetasu määra leidmiseks jagatakse töötasu alammäär kalendriaasta päevade arvu ja arvu 12 jagatisega. Tööandja võib keelduda tasemeõppe lõpetamiseks puhkuse andmisest, kui ta on samale töötajale juba andnud puhkust sama õppekava lõpetamiseks.

(5) Õppepuhkuse taotluses määrab töötaja, kas ta soovib võtta õppepuhkust õppes osalemiseks või tasemeõppe lõpetamiseks.

(6) Puhkuste ajakavasse märkimata õppepuhkuse kasutamisest teatab töötaja tööandjale kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis vähemalt neliteist kalendripäeva ette.

(7) Kõrgkooli eksternõppes osalejale antakse lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatule õppepuhkust tasemeõppe lõpetamiseks käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud tingimustel ja käesolevas paragrahvis sätestatud korras.

[RT I, 19.03.2019, 12- jõust. 01.09.2019]

§ 14. Õppepuhkuse andmisest keeldumine ja selle katkestamine

(1) Tööandjal on õigus keelduda õppepuhkuse andmisest, kui õppepuhkuse päev või järjestikused õppepuhkuse päevad langevad üksnes töötaja puhkepäevadele.

(2) Tööandjal on õigus õppepuhkus katkestada või selle andmine edasi lükata töölepingu seaduse § 69 lõikes 5 ettenähtud tingimustel. Kui puhkus katkestati või lükati edasi, on töötajal õigus kasutada kasutamata jäänud õppepuhkuse osa tasemekoolituses või täienduskoolituses osalemiseks talle sobival ajal, arvestades käesolevas peatükis kehtestatud piiranguid.

5. peatükk

Täienduskoolituse rahastamise korraldus

§ 15. Täienduskoolituse rahastamine

(1) Täienduskoolituse kulud katab sellest huvitatud isik või asutus.

(2) Riigi- ja kohaliku omavalitsuse eelarve ning struktuurifondi vahenditest on lubatud rahastada või hüvitada üksnes täienduskoolitusasutuse pidaja läbiviidavat täienduskoolitust, mis vastab käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktis kehtestatud nõuetele.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 kehtestatud tingimust ei kohaldata, kui täienduskoolitust viivad läbi ühe isiku või asutuse töötajad sama isiku või asutuse töötajatele või kui koolitust viib läbi riigiasutuse või kohaliku omavalitsuse asutuse töötaja teise riigiasutuse või kohaliku omavalitsuse asutuse töötajale või kui koolituse läbiviimine kuulub riigiasutuse või kohaliku omavalitsuse asutuse töötaja töö- või teenistusülesannete hulka.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 kehtestatud tingimust võib põhjendatud erandina jätta kohaldamata, kui soovitud täienduskoolitust ei korralda ükski täienduskoolitusasutuse pidaja.

§ 16. Riiklik täienduskoolituse tellimus

(1) Ministeerium võib esitada täienduskoolitusasutuse pidajale või nende liidule riikliku tellimuse täienduskoolituse pakkumiseks (edaspidi *riiklik täienduskoolituse tellimus*). Riikliku täienduskoolituse tellimuse koostamisel lähtutakse riigi strateegilistest ja valdkondlikest arengukavadest, tööjõuvajaduse uuringutest ja prognoosidest või muust infost koolitusvajaduse kohta.

(2) Riiklik täienduskoolituse tellimus on riigieelarvest rahastatavate täienduskoolituskohtade arv täienduskoolituse õppekavarühmade või kursuste kaupa.

(3) Riikliku täienduskoolituse tellimuse maksumus täienduskoolituskoha kohta kujuneb akadeemiliste tundide arvu järgi.

(4) Riikliku täienduskoolituse tellimuse koostamise ja esitamise korra ning akadeemilise tunni maksumuse õppekavarühmade kaupa kehtestab **valdkonna eest vastutav ministermäärusega**.

(5) Akadeemilise tunni maksumuse kehtestamisel arvestatakse täienduskoolituse õppekavarühmade õppe keerukusest tulenevate kulude erisustega, täienduskoolituse läbiviimiseks vajalike materjalidega ning õppekeskkonna kuludega.

(6) Riikliku täienduskoolituse tellimuse alusel moodustatud õppekohal õppimine on õppija jaoks tasuta, kui selle tellimuse esitamisel ei ole õppija jaoks kehtestatud omaosaluse määra.

6. peatükk Riiklik ja haldusjärelevalve

§ 17. Riiklik ja haldusjärelevalve täienduskoolituse läbiviija üle

(1) Haridus- ja Teadusministeerium teostab riiklikku või haldusjärelevalvet täienduskoolitusasutuse pidajate ja nende tegevuse vastavuse üle käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud nõuetele.

(2) Haridus- ja Teadusministeerium teostab riiklikku või haldusjärelevalvet täienduskoolitust läbi viiva täienduskoolitusasutuseks mitte oleva isiku või asutuse üle, kui tema läbiviidavast täienduskoolitusest lähtub kõrgendatud või oluline oht ning muu korraaitse- või majandushaldusorgan ei ole pädev seda ohtu tõrjuma.

§ 18. Riikliku järelevalve erimeetmed

Riiklikku järelevalvet teostav asutus võib käesolevas seaduses sätestatud riikliku järelevalve teostamiseks kohaldada korraaitseaduse §-des 30 ja 50 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid korraaitseaduses sätestatud alusel ja korras.

§ 19. Sunniraha määr

Ettekirjutuse täitmata jätmise korral on asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras rakendatava sunniraha ülemmäär 640 eurot.

7. peatükk Rakendussätted

§ 20. Üleminekusätted

(1) Enne käesoleva seaduse jõustumist erakooliseaduse alusel tööalase või vabaharidusliku koolituse läbiviimiseks väljastatud koolitusload või tegevusload kehtivad kuni 2016. aasta 30. juunini. Nimetatud koolitusloa või tegevusloa alusel täiskasvanute koolitusasutuste pidajad on kuni loa kehtivuse lõpuni võrdsustatud täienduskoolitusasutuse pidajaga käesoleva seaduse tähenduses.

(2) Enne käesoleva seaduse jõustumist täiskasvanute koolitusasutusena tegutsenud riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutused ning avalik-õiguslikud juriidilised isikud on kuni 2016. aasta 30. juunini võrdsustatud täienduskoolitusasutuse pidajaga käesoleva seaduse tähenduses.

(3) Täienduskoolitusasutuse pidajad peavad käesoleva seaduse § 7 lõikes 1 nimetatud täienduskoolitusasutuse tegevuse kvaliteedi tagamise alused kehtestama hiljemalt 2016. aasta 1. juuliks.

§ 21.–§ 43.[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 43¹. Täiskasvanute koolituse seaduse kehtetuks tunnistamine

Täiskasvanute koolituse seadus (RT I 1993, 74, 1054) tunnistatakse kehtetuks.
[RT I, 10.06.2015, 9- jõust. 01.07.2015]

§ 44.–§ 48.[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 49. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2015. aasta 1. juulil.